

Üniversite Öğrencilerinin Girişimciliğe İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Doç. Dr. İbrahim Çankaya^{1*}
Prof. Dr. Aycan Çiçek Sağlam²

Geliş tarihi: 22.09.2020
Kabul tarihi: 02.11.2020

Atf bilgisi:
IBAD Sosyal Bilimler Dergisi
Sayı: Özel Sayı Sayfa:552-560
Yıl: 2020

This article was checked by *iThenticate*.
Similarity Index 19%
**Bu makalede araştırma ve yayım
etiğine uyulmuştur.**

¹Uşak Üniversitesi, Türkiye,
ibrahim.cankaya@usak.edu.tr
ORCID ID 0000-0001-9684-4985

²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi,
Türkiye, aycancecek@mu.edu.tr
ORCID ID 0000-0003-2498-4117

* Sorumlu yazar

ÖZ

Girişimciliğin sürdürülebilir olması yaşam boyu öğrenmeye bağlıdır. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin mevcut branşları dışında uzmanlaşmak istedikleri alanları belirlemektir. Çalışma, nitel araştırma yönteminde durum desenlidir. Çalışma grubu 2018-2019 akademik yılında Uşak Üniversitesi Fen ve Mühendislik Fakültesi dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Fen fakültesinden elli, mühendislik fakültesinden elli, toplamda yüz öğrenci ile görüşülmüştür. Öğrenciler amaçlı örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Veriler, yarı yapılandırılmış bir görüşme formu ile toplanmış ve NVİVO paket programında analiz edilmiştir. Öğrenci görüşleri betimsel olarak değerlendirilmiştir. Fen fakültesi son sınıf öğrencileri “acil tıbbi hizmetler, bilgisayar programcılığı, ilk yardım, laborant, işaret dili, İngilizce ve Rusça tercümanlık ve antrenörlük” alanlarında sertifika sahibi olmak istediklerini belirtmişlerdir. Mühendislik fakültesi son sınıf öğrencileri “bilgisayar programlama, İngilizce tercümanlık, iş sağlığı ve güvenliği, gıda güvenliği, gayrimenkul danışmanlığı ve yatırım danışmanlığı” alanlarında sertifika sahibi olmak istediklerini belirtmişlerdir. Üniversiteler sürekli eğitim merkezleri aracılığı ile yaşam boyu öğrenmeyi desteklemelidir.

Anahtar Kelimeler: Girişimci üniversite, sürekli eğitim merkezleri, yaşam boyu öğrenme.

Investigation of University Students' Opinions for Entrepreneurship

Assoc. Prof. Dr. İbrahim Çankaya^{1*}
Prof. Dr. Aycan Çiçek Sağlam²

First received: 22.09.2020

Accepted: 02.11.2020

Citation:

IBAD Journal of Social Sciences

Issue: Special Issue **Pages:** 552-560

Year: 2020

This article was checked by *iThenticate*.
Similarity Index 19%

¹Uşak University, Turkey,
ibrahim.cankaya@usak.edu.tr

ORCID ID 0000-0001-9684-4985

²Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey,
aycancicek@mu.edu.tr

ORCID ID 0000-0003-2498-4117

* Corresponding Author

ABSTRACT

Sustainability of entrepreneurship depends on lifelong learning. The aim of this study is to determine the areas that university students want to specialize in other than their current branches. This is a qualitative study in case study pattern. The study group consists of 4th grade students studying at Uşak University Faculty of Science and Engineering in the 2018-2019 academic year. Total of one hundred students, fifty from the science faculty, fifty from the engineering faculty, were interviewed. Students were determined by purposeful sampling technique. Data has been collected by a semi structured interview form and have been analyzed with NVIVO. Students' views were evaluated descriptively. Senior students of science faculty stated that they would like to have certificates in the fields of emergency medical services, computer programming, first aid, laboratory, sign language, English and Russian translator and coaching. Senior students of the faculty of engineering stated that they would like to have certificates in computer programming, English translator, occupational health and safety, food safety, real estate consultancy and investment consultancy. Universities should support to lifelong learning through continuing education centers.

Keywords: Entrepreneur university, continuing education centers, lifelong learning.

GİRİŞ

Üniversiteler toplumsal gelişmelerden etkilenen ve çevre ile bilgi alış verişi yapan örgütlerdir. Üniversitelerin toplumu etkilememesi veya dünyadaki değişimlerin etkisine kapalı olması mümkün değildir. Çünkü üniversiteler sosyal ve ekonomik gelişmelere karşı kayıtsız kalırsa etkililiğini kaybetme tehlikesiyle karşılaşabilir (Yıldız, 2019). Bu nedenle entropi yaşamamak için üniversitelerin girişimciliğe ve yeniliğe açık olması gerekir (Rifkin ve Howard,2018). Üniversiteler tarihsel süreç içerisinde iç ve dış etkenlere bağlı olarak farklı misyonlar kazanmıştır. Önce bilgi üretim merkezde yer alan üniversiteler sanayi toplumu ile birlikte araştırma ve geliştirme merkezi haline gelmiş ve üçüncü olarak da sosyal ve ekonomik gelişmelere yön veren stratejik bir merkez olma özelliği kazanmıştır (Sakinç ve Aybarç Bursalıoğlu, 2012). Küresel gelişmelerle birlikte piyasanın hızlı ve esnek talepleri üniversiteleri de yapısal değişime zorlamıştır. Kamu kaynak desteğinin azalması, kamusal fonların yetersiz olması üniversiteleri yeni kaynak arayışına itmiş ve bu durum kaynaklarını kendi oluşturabilen girişimci üniversite modelini doğurmuştur (Eckel, 2002). Girişimci üniversite, yeni trend üniversite olarak nitelendirilir. Girişimci üniversite eğitim-öğretim, araştırma - geliştirme ve sosyal sorumluluk projeleri olmak üzere kendi içerisinde üç farklı misyonu barındıran üniversitedir (Baldini, 2006). Girişimci üniversite modelinde devlet, kurumsal hizmetleri sağlamaktan çok destekleyici olma görevini üstlenir. Bu tip üniversitelerin gelir kaynakları arasında öğrenci harçları, iş dünyası ve sivil toplum örgütleri ile gerçekleştirdikleri projeler, yayın gelirleri ve bağışlar yer almaktadır (Arap, 2010). 1980 yılından sonra Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliğine üye ülkelerde birçok farklı fakülteyi bünyesinde barındıran grand üniversite yerine piyasa ihtiyaçlarına ve bireysel yeteneklere hitap eden, yalın örgüt yapısına sahip girişimci üniversite modelinin önem kazanmaya başladığı görülmektedir. Girişimci üniversitelerin en önemli özellikleri arasında üniversite sanayi işbirliği, piyasaları yakından izleme ve piyasa taleplerine hızlı cevap verme, iç ve dış paydaşların talepleri karşısında sürekli eğitim merkezleri aracılığıyla yaşam boyu öğrenmeye yönelme yer almaktadır (Yokoyama, 2006; Çiftçi, 2010).

Küresel çapta gerçekleşen değişimler şüphesiz Türkiye’de yükseköğretim sistemi üzerinde de etkili olmuş ve girişimci üniversite modeli daha çok tartışılmaya başlanmıştır. Türkiye’de girişimci üniversite sürecindeki engeller arasında; güçlü kamu bürokrasisi, üniversite – sanayi işbirliğinin yetersiz olması, üniversitelerin gelir kaynaklarının kamu kaynakları ile sınırlı olması, öğrenci ve iş dünyasının beklentileriyle uyumlu olmayan öğretim programları yer alır (OECD,2015; Eurostat, 2019). Dünya Çalışma Örgütü (ILO, 2019) verilerine göre OECD ülkeleri arasında genç işsizlik ortalaması %13 Türkiye’de bu oran %26 düzeyindedir. Bu durum, Türkiye’de özellikle üniversitelerde gençlere mesleki becerileri kazandırmak ve meslek becerisi geliştirmek amaçlı uzmanlık eğitimlerinin verilmesini gerekli hale getirmektedir. Bu noktada atılması gereken ilk adım öğrencilerin uzmanlaşmak istedikleri farklı alanları belirleyerek sürekli eğitim merkezleri aracılığıyla bu beklentilere hızlı cevap verebilmektir. Buna rağmen Türkiye’de girişimciliğe ilişkin alanyazında yapılan araştırmalara bakıldığında: Kılıç, Keklik ve Çalış (2012) işletme bölümü öğrencileri üzerinde yaptıkları araştırmada üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini cinsiyete ve diğer demografik özelliklere göre karşılaştırmıştır. İşcan ve Kaygın (2011) yaptıkları araştırmada iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin girişimciliğe ilişkin tutumlarını değerlendirmiştir. Korkmaz (2000) işletme bölümü öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada üniversite öğrencilerinin girişimciliğe ilişkin görüşlerini cinsiyet değişkeni bakımından karşılaştırmıştır. Korkmaz (2012) işletme bölümü öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada girişimcilik eğilimini cinsiyet, kişilik ve ailevi değişkenlere göre karşılaştırmıştır. Yapılan çalışmalarda genellikle iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin girişimciliğe ilişkin algı ve tutumları değerlendirilmiştir. Bu çalışmada ise, uzman yetiştirmede önemli yeri olan fen ve mühendislik fakültelerindeki öğrencilerin girişimcilik konusundaki temel beklentileri incelenmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın temel amacı, fen ve mühendislik fakültesi son sınıf öğrencilerinin mevcut branşlarının yanısıra uzmanlaşmak istedikleri alanları belirlemektir. Bu uzmanlık alanlarının saptanmasıyla, yükseköğretimde beceri kazandırma amaçlı sürekli eğitimler amacına uygun gerçekleştirilebilecektir. Bu bağlamda çalışmada aşağıda yer alan ifadeye cevap aranmış ve araştırma bulguları bu doğrultuda saptanmıştır:

- *Branşınız dışında uzmanlık sertifikasına sahip olmak istediğiniz farklı üç alanı sırasıyla yazınız*

YÖNTEM

Bu çalışma, nitel araştırma yönteminde durum desenli bir çalışmadır. Durum desenli çalışmalar, güncel olan ve araştırmacının değişkenler üzerinde kontrolünün olmadığı bir durumda neden ve sonuç ilişkisini anlamak için kullanılan araştırma yöntemidir (Leymun, Odabaşı ve Yurdakul, 2017; Baş ve Akturan, 2017; Yıldırım ve Şimşek, 2019).

Çalışma Grubu

Çalışma grubu 2018-2019 akademik yılı bahar döneminde Uşak Üniversitesi Fen ve Mühendislik Fakültelerinde dördüncü sınıfta öğrenim görmekte olan öğrencilerden oluşmuştur. Araştırmacılar tarafından Fen Fakültesinde dördüncü sınıfa devam eden 50 öğrenciden oluşan birinci grup, Mühendislik Fakültesi dördüncü sınıfa devam eden 50 öğrenciden oluşan ikinci grupla eş zamanlı olarak yüz yüze görüşülmüştür. Araştırmacılar tarafından görüşme öncesi gerekli açıklamalar yapılarak, öğrencilerin görüşlerini görüşme formuna yazılı olarak ifade etmeleri istenmiş olup öğrenciler tamamen gönüllülük esasına göre amaçlı örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Fen fakültesi öğrencileri matematik ve moleküler biyoloji bölümlerinden oluşurken, mühendislik fakültesi öğrencileri inşaat, makine ve nanoteknoloji mühendisliği bölümlerinden oluşmuştur.

Veri Toplama Aracı

Görüşme formu, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve “branşınız dışında uzmanlık sertifikasına sahip olmak istediğiniz farklı üç alanı sırasıyla yazınız” biçiminde yarı yapılandırılmış bir ifadeden oluşmaktadır. Görüşme formunun güvenilirliği (inanırlılık) eğitim bilimleri bölümünden bir, Türkçe öğretmenliği bölümünde bir olmak üzere toplamda iki uzman görüşü ile sağlanmıştır. Nitel araştırmalarda veri toplama aracının alanda uzman kişilerin görüşleri alınarak oluşturulması ile araştırmanın inanırlığı (güvenirliği) sağlanmaya çalışılır (Başkale, 2016). Öğrencilerin yazılı olarak ifade ettikleri sıralamaya ilişkin görüşlerinin doğrudan metin içerisinde gösterilmesi de güvenilirliği artırmaya yöneliktir (Aypay, 2020).

Verilerin Analizi

Mühendislik ve fen fakültesi öğrencilerinden oluşan iki ayrı grup eş zamanlı olarak uzmanlık sertifikasına sahip olmak istedikleri alanları görüşme formu üzerinde sırasıyla belirtmişlerdir. Öğrencilerin yazılı görüşleri NVİVO 11 programında betimsel olarak analiz edilmiştir. Betimsel analizde esas olan görüşmelere ilişkin, dokümanları ve gözlemlere ilişkin notları doğrudan alıntılarla probleme ilişkin veriyi üst tema, kategori ve alt tema altında anlamak ve sunmaktır (Balcı, 2018 ; Günbayı, 2019). Bu çalışmada öğrencilerin sıra ile belirttikleri uzmanlaşmak istedikleri meslek alanları kategori olarak belirlenmiştir. Kategorilerin ifade edilme sayısı ise frekans tablosu ile gösterilmiştir.

BULGULAR

Bu kısımda, fakültelerdeki öğrencilerin hangi bölümlerde okudukları ve uzmanlık alanlarının kaç öğrenci tarafından tercih edildiğini içeren bulgular tablo şeklinde gösterilirken, fen ve mühendislik fakültesi son sınıf öğrencilerinin yarı yapılandırılmış görüşme formuna yazılı olarak verdikleri görüşleri ise NVİVO 11 programında fotoğrafik çıktı olarak gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Bölümlere Göre Dağılımı

Fen ve Mühendislik Fakültesi Öğrencilerinin Bölümleri	Öğrenci Sayısı
<i>Matematik</i>	27
<i>Moleküler Biyoloji</i>	23
<i>İnşaat Mühendisliği</i>	18
<i>Makine Mühendisliği</i>	22
<i>Nanoteknoloji Mühendisliği</i>	10

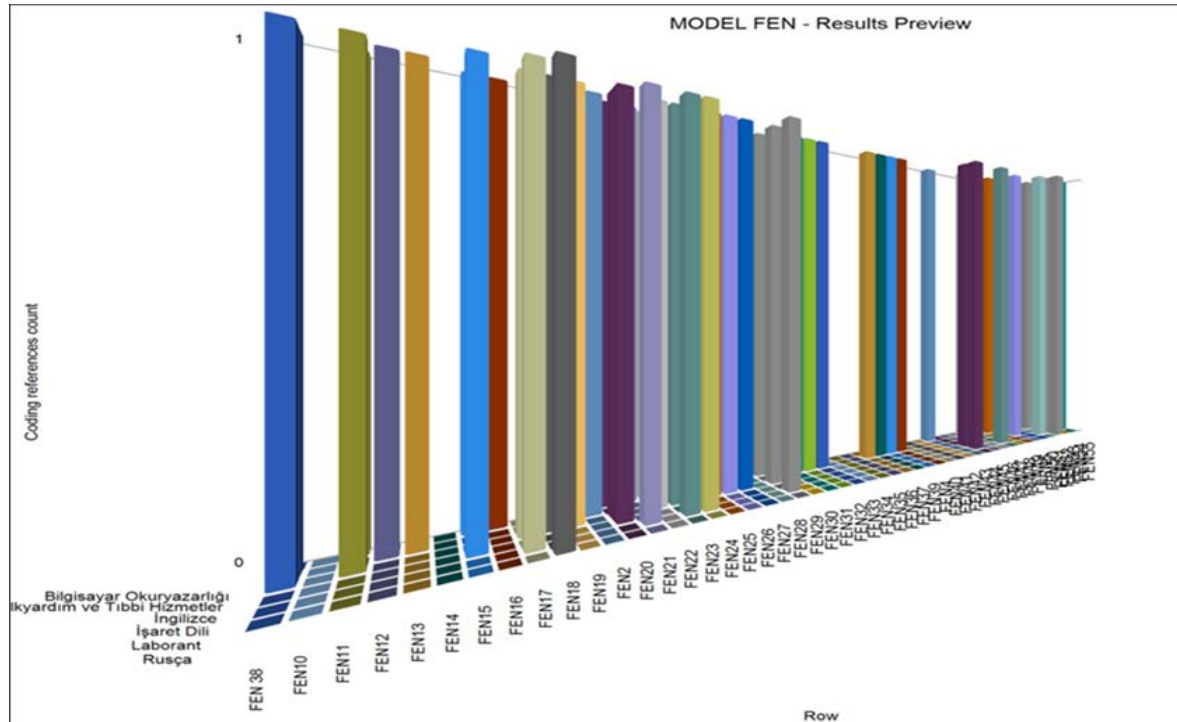
Fen fakültesi öğrencileri matematik ve moleküler biyoloji bölümü öğrencilerinden, mühendislik fakültesi öğrencileri ise inşaat, makine ve nanoteknoloji mühendisliği bölümlerindeki öğrencilerden oluşmuştur.

Tablo 2. Fen ve Mühendislik Fakültesi Öğrencilerinin Uzmanlaşmak İstedikleri Alan Tercihleri Frekans Tablosu

Uzmanlık Sertifikasına Sahip Olmak İstenilen Mesleki Alan	Fen Fakültesi Öğrencilerinin Tercih Sayısı	Mühendislik Fakültesi Öğrencilerinin Tercih Sayısı
<i>Bilgisayar yazılım</i>	27	26
<i>Acil tıbbi hizmetler</i>	22	8
<i>İngilizce tercümanlık</i>	33	30
<i>İşaret dili</i>	17	1
<i>Laborant</i>	35	7
<i>Rusça tercümanlık</i>	4	28
<i>Gıda güvenliği</i>	36	5
<i>İş güvenliği ve sağlığı</i>	18	22
<i>Gayrimenkul danışmanlığı</i>	2	38
<i>e- pazarlama</i>	8	27
<i>Antrönörlük</i>	15	---
<i>Kamu denetçiliği</i>	1	21

Fen ve mühendislik fakültesi öğrencilerinin en fazla uzmanlık sertifikasına sahip olmak istediği alanlar; *yazılım, ingilizce tercümanlık, iş güvenliği ve sağlığıdır*. Fen fakültesi öğrencilerinin en çok uzmanlaşmak istedikleri alanların; *laborant, gıda güvenliği, acil tıbbi hizmetler ve antrönörlük* olduğu görülmüştür. Mühendislik fakültesi öğrencilerinin en çok uzmanlaşmak istedikleri alanların; *Rusça terümanlık, gayrimenkul danışmanlığı, e pazarlama ve kamu denetçiliği* olduğu görülmüştür. Öğrencilerin fakültere göre tercihlerini içeren görüşlerine ilişkin analiz çıktıları ise şekil 1 ve 2’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Fen Fakültesi Son Sınıf Öğrencilerinin Uzmanlaşmak İstedikleri Alanları Gösteren Analiz Çıktısı

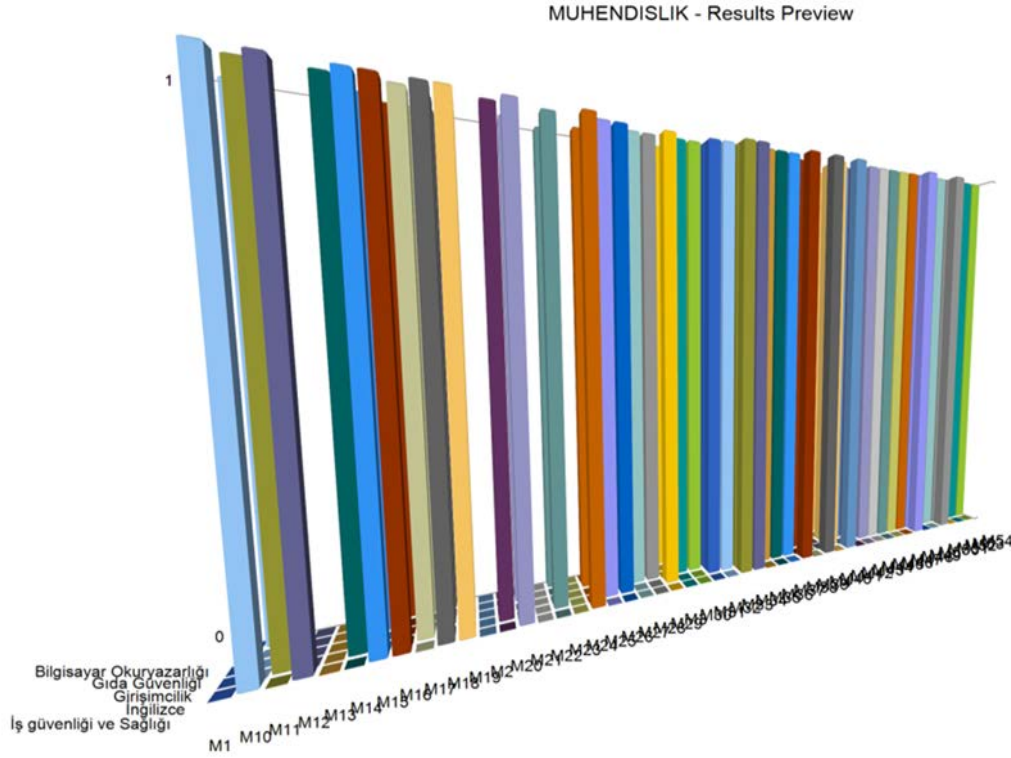

Genel olarak fen fakültesi son sınıf öğrencilerinin temel alanları dışında uzmanlık sertifikasına sahip olmak istedikleri alanlara ilişkin görüşleri fotoğrafik olarak gösterilmiştir (Şekil 1). Fen fakültesi öğrencilerinin görüşlerine ilişkin doğrudan alıntılardan bazıları şunlardır: “*Uzmanlık sertifikasına en çok sahip olmak istediğim alan İngilizce tercümanlık, ilk yardım uzmanı ve bilgisayar yazılımı*” (fen fakültesi öğrencisi 3). “*Alanım dışında uzmanlık sertifikasına sahip olmak istediğim alan sadece*

laborantlık” (fen fakültesi öğrencisi, 12). “İlk sırada beden dili uzmanı, ikinci sırada Rusça tercüman, üçüncü sırada ise antrönörlük sertifikamın olmasını isterim” (fen fakültesi öğrencisi, 23).

Fen fakültesi öğrencilerinin uzmanlaşmak istedikleri alanlar; *Acil tıbbi hizmetler, bilgisayar yazılım programlama, ilk yardım, laborant, işaret dili, İngilizce tercüman, Rusça tercüman ve antrenörlüktür.* Fen fakültesi öğrencilerinin sahip olmak istedikleri uzmanlık alanları birbirinden farklılık göstermektedir. Yüksek öğretim kurumlarında bireysel tercihlerin dikkate alınması girişimcilik eğitimi kapsamında düzenlenecek kurslar açısından önemlidir.

Şekil 2. Mühendislik Fakültesi Son Sınıf Öğrencilerinin Uzmanlaşmak İstedikleri Alanları Gösteren Analiz Çıktısı

Şekil 2’de mühendislik fakültesi son sınıf öğrencilerinin uzmanlaşmak istedikleri alanlara ilişkin bilgiler grafik şeklinde gösterilmiştir. Mühendislik fakültesi öğrencilerinin görüşlerine ilişkin doğrudan alıntılardan bazıları şunlardır: “Uzmanlık sertifikasına sahip olmayı arzuladığım alanlar gıda güvenlik uzmanı, iş güvenliği uzmanı ve e pazarlama” (mühendislik fakültesi öğrencisi,7). “Branşım dışında bilgisayar program yazılımcılığı ve İngilizce tercümanlık sertifikasına sahip olmak isterim”(mühendislik fakültesi öğrencisi,46).

Mühendislik fakültesi son sınıf öğrencilerinin tercih ettikleri alanlar *bilgisayar yazılım programlama, İngilizce tercümanlık, iş sağlığı ve güvenliği, gıda güvenliği, gayrimenkul danışmanlığı ve e- pazarlama.* Pazarlama ve gayrimenkul danışmanlığı konusunda uzmanlaşmayı mühendislik fakültesi öğrencilerinin fen fakültesi öğrencilerine kıyasla daha çok tercih ettikleri görülmektedir.

Fen fakültesi ve mühendislik fakültesi öğrencilerinin uzmanlaşmak konusunda ortak alanlar ise; *dijital yazılım, danışmanlık hizmetleri ve yabancı dil tercümanlığı.* Bu meslekler analitik düşünmeyi ve disiplinler arası çalışmayı gerekli kılmaktadır.

SONUÇ

Üniversite öğrencilerinin temel alanları dışında uzmanlaşmak istedikleri diğer alanlar incelendiğinde yükseköğretimde çok yönlü uzmanlaşma ve istihdam edilebilirlik iki önemli stratejik unsur olarak görülebilir. Üniversitelerin, öğrencilerin girişimcilik potansiyelini artırabilmek için sürekli eğitim merkezleri aracılığıyla yaşam boyu öğrenmeye yönelmeleri zorunluluk haline gelmiştir. Fen ve mühendislik fakültesi öğrencilerinin uzmanlaşmak istedikleri alanlar arasında *dijital yazılım,*

tercümanlık, iş güvenliği ve iş sağlığı, danışmanlık hizmetleri, kamu denetmeni, iletişim uzmanı, laborant, ilk yardım hizmetleri ve acil sağlık hizmetleri yer almaktadır. Mevcut görüşler literatürde yer alan verilerle karşılaştırıldığında tercih edilen bu alanları destekler nitelikte Dünya Ticaret Örgütü (ILO, 2011) 2020 yılı sonrasına yönelik “Türkiye istihdam beklentisi raporunda” yer alan *yeminli tercüman, iş güvenliği, danışmanlık hizmetleri, kamu denetçiliği, özel iletişim uzmanı, bilgisayar yazılım programcılığı, laborant, ilk yardım uzmanı, acil tıbbi hizmetler* gibi mesleklerde istihdam beklentisinin önemine vurgu yapmıştır. OECD (2017; 2018) raporunda 18-29 yaş kategorisinde yer alan eğitilmiş gençlerin Türkiye’de istihdam edilirlilik oranı %35 düzeyinde kalırken bu oranın OECD ortalaması %52 düzeyindedir. Mevcut durum bu çalışmada saptanmış olan, öğrencilerin birden fazla alanda uzmanlaşma beklentisinin olmasının gerekçelerinden biri olarak gösterilebilir. TÜİK (2020) raporuna göre genç işsizlik oranı Türkiye’de % 26 ile OECD ülkeleri içerisinde ön sırada yer almaktadır. Bu bağlamda Türkiye’de mevcut ekonomik koşullar, bu çalışmada saptanan üniversite öğrencilerinin çok yönlü uzmanlaşma isteğini etkileyen ekonomik koşullar arasında gösterilebilir. Çalışmada saptanan bulguları destekleyebilecek yönde; Karıman (2017) yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerinin girişimcilik potansiyeline sahip olduğunu saptamış olup, İşcan ve Kaygın (2011) Kırıkkale ve Kars Üniversitelerinde öğrenciler üzerinde yaptıkları çalışmada öğrencilerin %50 ye varan oranda kendi işini kurma eğiliminde olduklarını, Can (2014) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada öğrencilerin % 64 nün kendi işinin uzmanı olarak iş kurmak istediklerini, Bozkurt ve Erdurur (2013) çalışmasında girişimci olmak isteyen öğrencilerin girişimcilik eğiliminin de yüksek olduğunu, Özdemir, Saygılı ve Yıldırım (2016) ise yaptıkları çalışmada üniversite öğrencilerinin kendi mesleğinde profesyonel olmak isteğinin onların girişimcilik potansiyelini pozitif yönde etkilediğini belirlemiştir. Mevcut bulgular, bu çalışmadaki öğrencilerin kendi branşlarının yanı sıra farklı alanlarda da uzmanlaşma eğilimi içerisinde olmasını destekleyen unsurlardır. Ayrıca Özdemir (2016) çalışmasında girişimcilik eğitimlerinin verildiği 93 üniversitede girişimcilik konusunda üniversite yönetimlerinde fakındalık oluştuğunu ortaya koymuştur.

Sonuç olarak, Türkiye’de üniversiteler sürekli eğitim merkezleri aracılığı ile gerek öğrenci beklentilerini, gerek iş dünyasının beklentilerini karşılayabilmek için yaşam boyu öğrenmeye daha fazla önem vermelidir. Üniversiteler yaşam boyu öğrenme merkezleri ile iş dünyasının ihtiyaç duyduğu mesleki becerileri kazandırmaya ve geliştirmeye yönelik eğitimlere hız verebilir. Üniversiteler, yabancı dil pratiğini artırmak için yurt dışı dil öğretim merkezleri ile işbirliği yaparak öncelikle kendi öğrencilerine yabancı dil pratiği için uzaktan erişimli ortamları oluşturabilirler. Üniversiteler organize sanayi birlikleri ile protokoller yaparak iş dünyasında önemsenen beceri ve donanımları öğrencilere kazandırmak amaçlı kısa dönemli sertifika kursları düzenleyebilir. Bu çalışma üniversite öğrencilerinin uzmanlaşmak istedikleri alanları belirlemeye yönelik olduğundan yapılacak farklı bir çalışmayla uzmanlık alanları konusunda iş dünyasının da beklentileri belirlenebilir.

Bilgilendirme / Acknowledgement:

Yazarlar aşağıdaki bilgilendirmeleri yapmaktadırlar:

- 1- Araştırmacıların katkı oranı eşittir.
- 2- Bu çalışma, 26-28 Nisan 2018 tarihinde 2. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırmalar Sempozyumunda sözlü olarak sunulmuş bildirinin genişletilmiş halidir.
- 3- Makalenin yazarları arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.
- 4- Makale verileri 2020 yılından önce toplanmış ve yorumlanmıştır.
- 5- Makalede araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

KAYNAKÇA

- Arap, S. K. (2010) Türkiye yeni üniversitelerine kavuşurken: Türkiye’de yeni üniversiteler ve kuruluş gerekçeleri. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 65(1), 1-29.
- Aypay, A. (2020). *Araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Balcı, A. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Baldini, N. (2006). University patenting and licensing activity: A review of the literature. *Research Evaluation*, 15(3), 197-207.
- Baş, T. ve Akturan, U. (2017). *Nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28.
- Bozkurt, Ö. ve Erdurur, K. (2013). Girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimindeki etkisi: potansiyel girişimciler üzerinde bir araştırma. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 8(2), 57-78.
- Can, M. F. (2014). Veteriner fakültesi öğrencilerinin girişimcilik potansiyel ve eğilimlerinin analizi: Mustafa Kemal Üniversitesi örneği. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi*, 25(3), 81-86.
- Çiftçi, M. (2010). Girişimci üniversite ve üçüncü kuşak üniversiteler. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 27, 341-348.
- Eckel, P. (2002). *Governing entrepreneurial strategic alliances that capitalize on the curriculum. changing enterprises project of American council on education*. 1 Ocak 2019 tarihinde www.usc.edu/dept/chepa/gov/rf2002/eckel.pdf adresinden erişildi.
- Eurostat (2019). *Databases*. 5 Ocak 2019 tarihinde <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database> adresinden erişildi.
- Günbayı, İ. (2019). Developing a qualitative research manuscript based on systematic curriculum and instructional development. *European Journal of Social Sciences Studies*, 3(3), 124-153.
- International Labour Organization (2019). *Databases*. 19 Ocak 2019 tarihinde <https://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/lang--en/index.htm> adresinden erişildi.
- International Labour Organization (2011). *Türkiye’de mesleki görünüm*. Ankara: Dünya Ticaret Örgütü Türkiye Çalışma Ofisi Yayınları.
- İşcan, Ö. F. ve Kaygın, E. (2011). Potansiyel girişimciler olarak üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik bir araştırma. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 275-286.
- Karıman, E. (2017). *Girişimci üniversite olma yolunda Ondokuz Mayıs Üniversitesi öğrencileri üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Kılıç, R., Keklik, B., & Çalış, N. (2012). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri üzerine bir araştırma: Bandırma IIBF işletme bölümü örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(2), 423-435.
- Korkmaz, O. (2012). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik bir araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi*, 14(2), 209-226.
- Korkmaz, S. (2000). Girişimcilik ve üniversite öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(1), 163-179.
- Leymun, Ş. O., Odabaşı, F., & Yurdakul I. (2017). Eğitim ortamlarında durum çalışmasının önemi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 5(3), 367-385.

- OECD (2015). *Education at glance*. 1 Şubat 2019 tarihinde https://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2015_eag-2015-en adresinden erişildi.
- OECD (2017). *Education at glance*. 2 Şubat 2019 tarihinde https://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2017_eag-2017-en adresinden erişildi.
- OECD (2018). *Education at glance*. 29 Eylül 2019 tarihinde https://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2018_eag-2018-en adresinden erişildi.
- Özdemir, P. (2016). *Girişimci üniversiteler ve Türkiye’de girişimcilik eğitimi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özdemir, A., Saygılı, M., & Yıldırım, K. (2016). Risk alma eğilimi ve başarıma ihtiyacının girişimcilik potansiyeline etkisi: üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *İşletme Bilimi Dergisi*, 4(2),12-140.
- Rifkin, J. ve Howard, T. (2018). *Entropi: Dünyaya yeni bakış*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Sakınç, S. ve Bursalıoğlu, S. A. (2012). Yüksek öğretimde küresel bir değişim: Girişimci üniversite modeli. *Yüksek Öğretim Bilim Dergisi*, 2(2), 92-99.
- TÜİK (2020). *Temel istatistikler*. 8 Mayıs 2020 tarihinde <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist> adresinden erişildi.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2019). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldız, O. (2019). Girişimci üniversitenin kavramsal çerçevesi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 25-34.
- Yokoyama, K. (2006). Entrepreneurialism in Japanese and UK universities: governance, management, leadership and funding. *Higher Education*, 52(3), 523-555.